

ปิยะรัตน์ คันธะโร 2555: การศึกษาลักษณะการกระจายตัวของแหวงพวยดอกใหญ่และดอกเล็ก
ในลูกผสมรุ่นที่ 2 ปริญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พืชสวน) สาขาพืชสวน ภาควิชาพืชสวน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์รัชฎะ เตชะศิลปัทย์, วท.ม. 85 หน้า

การศึกษาลักษณะการกระจายตัวของแหวงพวยดอกใหญ่และดอกเล็กในลูกผสมรุ่นที่ 2
ระหว่างพันธุ์กลีบดอกเล็กสีม่วงใจกลางดอกสีเหลือง กับพันธุ์เลื้อย กลีบดอกสีแดง กลีบดอกสี
ม่วงอมแดง กลีบดอกสีม่วง กลีบดอกสีชมพูใจกลางดอกสีแดง กลีบดอกสีส้ม และพันธุ์กลีบพันธุ์ที่
เกิดจากธรรมชาติกลีบดอกข้อสีแดง โดยทำการผสมแบบสุ่ม จากนั้นทำการทดลองเพื่อตรวจสอบ
การควบคุมและการถ่ายทอดลักษณะกลีบดอกเล็กพบว่าคู่ผสม เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 1' (กลีบดอกสีแดง)
คู่ผสม 'เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 5' (กลีบดอกสีส้ม) และ คู่ผสม 'เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 6' (กลีบดอกข้อสีแดง) ที่
ให้ลูกผสมเป็นลักษณะกลีบดอกเล็กจะไม่แตกต่างจากอัตราส่วน 3:1 แสดงว่าลักษณะของกลีบดอก
ของแหวงพวยควบคุมด้วยยีน 1 ตำแหน่ง และกลีบดอกเล็กถูกควบคุมด้วยยีนเด่น (dominant gene)
เป็น allele กับยีนที่ควบคุมลักษณะกลีบดอก แต่คู่ผสม เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 1' (กลีบดอกสีแดง) คู่ผสม
'เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 3' (กลีบดอกสีม่วง) คู่ผสม 'เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 6' (กลีบดอกข้อสีแดง) ที่ให้ลูกผสม
เป็นลักษณะกลีบดอกใหญ่และคู่ผสม 'เบอร์ $V_1 \times$ เบอร์ 2' (กลีบดอกสีม่วงอมแดง) ที่ให้ลูกผสมดอก
เล็กนั้น พบว่ามีลักษณะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญและนัยสำคัญยิ่ง โดยลักษณะการข่มแบบนี้อาจจะ
เป็นการข่มแบบ recessive epistasis ทำให้จำนวนอัตราทางฟีโนไทป์ของรุ่นลูก F_2 เปลี่ยนจาก
9:3:3:1 เป็น 9:3:4 จากนั้นทำการคัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะกลีบดอกเล็ก ใบมีขนาดเล็ก ทรงพุ่ม
กะทัดรัด มีสีดอกที่หลากหลายตรงความต้องการของตลาด พบว่าคู่ผสมที่เกิดจากพันธุ์กลีบผสมกับ
พันธุ์ เลื้อยกลีบดอกสีแดง กลีบดอกสีม่วงอมแดง กลีบดอกสีม่วง กลีบดอกสีส้ม และพันธุ์กลีบ
พันธุ์กลีบดอกข้อสีแดงนั้น สามารถทำให้ได้ลักษณะใหม่ปรากฏขึ้น โดยลักษณะใหม่ที่เกิดขึ้น คือ กลีบ
ดอกมีขนาดเล็ก คือ 1.92 ซม. และ 2.37 ซม. ใบมีขนาดเล็กโดยความกว้างใบ คือ 1.40 และ 1.41 ซม.
และความยาวใบ คือ 2.88 และ 3.40 ซม. มีทรงพุ่มที่กะทัดรัด มีจำนวนกิ่งแขนงมาก คือ 12.00 และ
11.68 กิ่งต่อต้น และมีสีของกลีบดอกที่สวยงาม ซึ่งลักษณะใหม่ที่ได้ขึ้นตรงกับความต้องการของ
ตลาด เหมาะสมที่จะผลิตเป็นไม้กระถาง

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก